

ŞİRKET İÇİ YAZILIM GÜNCELLEYİCİ DerLSU (Derece Local Software Updater)

Versiyon : 3.6.6.x

İlgili Programlar : PARALOG® Tüm Seriler

Tarih : 09.02.2009

Doküman Seviyesi (1 – 5) : 5 (Sistem Yöneticisi)

GİRİŞ

Derece yazılım ürünlerinin güncellenmesi ve çok kullanıcıli sistemlerde **Şirket İçi Yazılım Güncelleyici** (Yazıda DerLSU olarak anılacaktır!) programlarının (DerLSU Client ve DerLSU Server) kullanımını konu alan dokümanda bahsedilecek uygulamaların çalışabilmesi için **DerYonetici** programının minimum **1.0.6.x** sürümünün kullanılıyor olması önerilir. **DerYonetici** kurulumunun yenilenmesi mevcut programlar için yeniden lisans anahtarı girilmesini gerektirmez. **DerLSU** yazılımları **derecedllkur**'un bir parçası olarak yüklenmektedir. Güncel **derecedllkur.exe** yükleme paketinin kurulması, yazıda belirtilen parametrelerin geçerli olabilmesi için gereklidir.

GENEL BİLGİLER

PARALOG® paketlerini (Bumerang, Genel Muhasebe, Yakamoz ve diğerleri) başlatmak, kullanıcı erişim denetimini gerçekleştirmek, sorun bildiriminde bulunmak, veritabanı oluşturmak, silmek, yedeklemek ve yedekten geri dönmek gibi işlemler için **DerYonetici** programı kullanılır.

Derece Yazılım **PARALOG®** Paketleri kurulurken **Yerel**, **Terminal** ve **Sunucu** seçenekleri mevcuttur. Tek kullanıcıli sistemlere **Yerel** kurulum yapılırken çok kullanıcıli sistemlerde ana makineye **Sunucu** kurulumu, iş istasyonlarına ise **Terminal** kurulumu yapılır. **DerYonetici** program kurulumları tamamlandıktan sonra **DerParxxxxxx9.9.99.exe** şeklinde adlandırılmış olan **PARALOG®** paketleri yüklenir.

Çok kullanıcıli sistemlerde **PARALOG®** paketlerinin sadece ana makineye yüklenmiş olması yeterlidir. Terminaller, ağ sürücüsüne bağlan (map_network_drive) komutu ile **P:** sürücüsü üzerinden ana makine üzerinde kurulmuş olan programlara ve veritabanı dosyalarına erişir. Ancak bu yöntem ağ hızının yeterli olmadığı durumlarda kullanışlı değildir.

HIZLI TUR

DerLSU, terminalde kurulu programların sürekli güncel kalmasını sağlamak üzere ana makineden yeni kuruluş dosyalarını terminallere otomatik olarak indiren ve kuruluşunun yapılmasını sağlayan bir düzenektir.

PARALOG® kuruluş paketleri %PARPROGRAM%\Guncel (C:\Program Files\Derece\Guncel) adresine kaydedilmektedir.

Neden böyle bir güncellemeye ihtiyaç duyulur?

VPN üzerinden çalışan sistemlerde terminallere yerel kurulum yapılır ancak veritabanı erişim yolu olarak lokal sistem yerine ana makinenin adresi verilerek çalışılır. Ana makinedeki yazılım güncellendiğinde terminaldeki yazılımlar hala eski sürümde kaldığında problem yaşanır. Terminallerin de güncellenmesi gereklidir. Tüm terminallerin güncellenmesi hem zaman alıcıdır ve farklı lokasyonlarda bulunan terminallerin tümü istenilen sürede güncellenemeyebilir.

C:\Program Files\Derece\Bin\DerLSU_Server.exe

- Server üzerinde çalışır.
- **PARALOG®** terminallerden gelebilecek güncelleme isteklerini yanıtlar.
- Servis olarak başlatılan bir uygulamadır.

C:\Program Files\Derece\Bin\DerLSU_Client.exe

- Terminaller üzerinde çalışır.
- Farklı parametreleri sayesinde özelleştirilebilir.
- Servis olarak değil normal bir uygulama olarak başlatılır.
- **PARALOG®** kurulumu yapılmış olan ana bilgisayardaki **DerLSU_Server**'la haberleşir.
- Bulunduğu terminaldeki **PARALOG®** paketlerinin güncel olup olmadığını sorar.
- Güncel olmayan paketler için istekte bulunur.
- İndirilen dosyaları otomatik olarak kurar.
- Kullanıcılara tüm bu işlemleri göstermeden yapabilir.

İşlem sırası:

- Ana makinede servis olarak çalışacak olan **DerLSU_Server** programı (eğer durdurulmuşsa) yeniden başlatılır.
- Ana makinede ve terminalde 8009 (default) portundan veri transferini engelleyecek herhangi bir güvenlik önlemi bulunmamalı, ya da var olan güvenlik yazılımında 8009 portuna izin verilmelidir. (8009 yerine farklı bir port da kullanılabilir.)
- Terminal'de en az bir **PARALOG®** paketi kurulu olmalıdır.
- Terminaldeki **DerLSU_Client** programı çalıştırılır. (DerLSU programı, çalıştırılırken argüman kabul edebilen bir programdır. Hiçbir argüman verilmediğinde Derece.ini'den yararlanır.)
- **DerLSU_Client**, ana makinedeki **DerLSU_Server**'a mevcut programların yeni sürümü olup olmadığını sorar.
- Ana makinede yeni sürüm bulunuyorsa **DerLSU** programları aracılığıyla **8009** portu üzerinden terminale kopyalanır.
- Kopyalama sonrasında kurulum paketi **DerLSU_Client** tarafından otomatik olarak başlatılır ve kurulum işlemi yapılır.
- Kullanıcılar mevcut **PARALOG®** oturumlarını kapatıp yeniden giriş yaptığında (yeni yüklenen programa ait bir veritabanını çalıştırdığında) programın yeni sürümünü kullanmaya başlayabilir.

NOT: Yukarıda bahsedilen işlemler, kullanıcıların herhangi bir müdahalesi olmaksızın arka planda hiçbir uyarı vermeden de gerçekleştirilebilmektedir. Gerekli görülmesi durumunda kullanıcının güncelleme sürecindeki her aşamayı görmesi sağlanabilir.

Parametreler

DerLSU_Client ve **DerLSU_Server** programları hangi parametrelerle çalışacağını **Derece.ini** dosyasından okur ya da komut satırından girilen argümanlardan öğrenir. Komut satırından argüman olarak verilen parametreler **Derece.ini** dosyasındakileri ezer. **Derece.ini** dosyası %PARPROGRAM%\Terminal adresindedir.

DerLSU_Client'in Derece.ini dosyasında kontrol ettiği değerler:

DERLSU_ANASISTEM= 192.168.1.1 Anasistem IP adresi. (Ana sistem adı da girilebilir)

DERLSU_LOOP=E Belli aralıklarla kontrol işlemi yapılsın (H ise sadece program başlangıcında bir kez kontrol eder)

DERLSU_CHECK_TIME=15 Bu parametre DERLSU_LOOP=E ile birlikte kullanılır. (15 dk'da bir yeni kontrol yap.) Süre dakika cinsindedir. Sürekli çalışan ve kapanmayan sistemlerde günde bir ya da haftada bir kontrol yapılması isteniyorsa ilgili süre dakikaya çevrilmelidir. (1 gün=1.440 dk. 1 hafta=10.080 dk.)

DERLSU_PORT=331 DerLSU programlarının kullanacağı port numarası. Eğer belirtilmemişse varsayılan port olarak 8090 kullanılır.

DERLSU_SILENT=E Yapılan işlemler sonrasında herhangi bir açıklama ya da bilgi mesajı gösterilmez. H denildiğinde tüm mesajlar kullanıcıya görüntülenir. Belirtilmediği takdirde tüm mesajlar gösterilir durumdadır.

DERLSU_AUTOUPDATE=E Kullanıcıya sormadan güncelleme yapar.

DERLSU_KURULUSDİR=C:\Program Files\Derece\Guncel Kuruluş paketlerinin adresi.

DerLSU_Client programına komut satırından argüman olarak girilebilecek parametreler:

1. "ParYakamoz"
2. "192.168.1.1"
3. "-loop"
4. "15"
5. "-port:1234"
6. "-silentmode"
7. "-kurulusdir:C:\derecekur"

NOT: DerLSU_Client için yukarıda verilen parametrelerin sırası önemlidir. İlk 4 parametre yukarıda belirtilen sırada girilirken 5, 6 ve 7. parametreler ise istenen sırada girilebilecektir.

DerLSU_Server'in Derece.ini dosyasında kontrol ettiği değerler:

DERLSU_PORT=331 DerLSU programlarının kullanacağı port numarası. Eğer belirtilmemişse varsayılan port olarak 8090 kullanılır.

DERLSU_SILENT=E Yapılan işlemler sonrasında herhangi bir açıklama ya da bilgi mesajı gösterilmez. H denildiğinde tüm mesajlar kullanıcıya görüntülenir. Belirtilmediği takdirde tüm mesajlar gösterilir durumdadır.

DerLSU_Client programına komut satırından argüman olarak girilebilecek parametreler:

5. "-port:1234"
6. "-silentmode"

NOT: DerLSU_Server programı için yukarıda verilen parametreler istenen sırada girilebilir. DerLSU_Server sadece 5 ve 6 numaralı bu iki parametreyi kabul eder. Diğer parametrelerin bir anlamı yoktur. Söz konusu değerler komut satırı argümanı biçiminde girildiğinde Derece.ini'den gelen ayarları ezer. Aşağıda ilgili parametrelerin açıklamaları verilmiştir.

Parametrelerin açıklamaları:

1. Hangi programın güncellemesinin yapılacağını belirtir. (PARALOG® Paket adları için yazının ilerleyen bölümlerini inceleyiniz.) Belirtilmezse ("") terminaldeki tüm paketler için kontrol yapılır.
2. Ana makine IP adresi ya da adı (IP adresi yerine DERECE_SRV2003 gibi makine ismi de girilebilir.) Belirtilmezse Derece.ini'deki anasistem parametresine bakılır.
3. Belli aralıklarla kontrol yapılıp yapılmayacağını belirtir. -loop parametresi yerine -wait de kullanılabilir. Belirtilmezse program bir kez çalışır ve sadece bir kez kontrol yapar. Kontrol sonrası program kapanır.
4. Kaç dakika aralıkla kontrol yapılacağını belirtir. Verilmezse sadece bir kez kontrol yapılacağı varsayılır.
5. Hangi portun kullanılacağını belirtir. Varsayılan olarak 8009 portu kullanılır.
6. Kullanıcı arayüzünün gösterilmeyeceğini belirtir. "-silent", "-s", "-quietmode" ve "-q" alternatif değerler de kullanılabilir.
7. Yerel kuruluş dizinini belirtir. Ana makineden gelecek olan yeni kuruluş paketleri bu dizine kopyalanır. (Derece kuruluş dizini aynı kalacaktır.)

NOT: yukarıdaki parametrelerden 5, 6 ve 7. parametreler için seçim yapılacaksa ilk 4 parametre için "" biçiminde boş değer girilmelidir.

ÖRNEK

DerLSU_Client "" "" "" "" "port:332" "-s" gibi.

YEREL ALAN AĞI VEYA VPN ÜZERİNDE ÇALIŞMA

Ana makine ile terminallerin farklı lokasyonlarda bulunduğu durumlarda iletişim için internet bağlantısı kullanılır. Kurulacak VPN (virtual private network) ile ana makine ve terminaller sanki aynı network üzerindeymiş gibi konfigüre edilir. Kurulan sanal ağın performansı lokal olarak kurulan diğer ağlara oranla epeyce zayıftır. Yerel alan ağlarında (LAN) noktalar arası iletişim hızı 10-100 Mbps arasında değişirken, VPN tipindeki ağlarda noktalar arası iletişim hızı, tarafların internet bant genişliği ve veri akış yoğunluğuna göre değişir. Terminal sayısı arttıkça ana makine ile terminaller arasında internet üzerinden sağlanan iletişim yetersiz kalır ve kullanıcıların memnun kalacağı bir çalışma ortamını elde edebilmek için oldukça yüksek maliyetli bir bant genişliğine ihtiyaç duyulur.

VPN sistemlerde minimum veri transferi önemlidir. VPN üzerinden çalışılan sistemlerde programlardaki görsel bileşenlerin ana makineden alınarak terminallere iletiliyor olması ağ trafiğini olumsuz yönde etkiler ve buna ihtiyaç yoktur. Çözüm olarak terminallerde yerel kurulum yapılır ve **PARALOG®** paketleri yerel olarak çalıştırılır. Terminaller ile ana makine arasında kurulan VPN sadece veritabanını ilgilendiren okuma/yazma işlemleri için kullanılacağından veri trafiği düşer ve istenen yüksek performans elde edilmiş olur.

Yerel Alan Ağlarında (LAN) Yazılım Güncelleme

Derece yazılım ürünleri çeşitli yasal değişiklikler, Ar-Ge çalışmaları, karşılaşılan sorunlarının giderilmesi ve kullanıcılar tarafından iletilen çeşitli isteklerin hayata geçirilmesi amacıyla yeniden derlenmekte ve **DerParxxxxxx9.9.9.99.exe** biçiminde adlandırılan program kuruluş paketleri sıkça güncellenmektedir.

Çok kullanıcıli sistemlerde eğer aynı yerel alan ağı (LAN) üzerinde çalışılıyor ise yeni sürüme geçiş işlemi sonrasında herhangi bir sorun yaşanmaz. Ana makinede yapılacak tekil bir güncelleme tüm terminallerin de güncellenmesi anlamına gelecektir. Güncelleme sırasında açık olan veritabanı bağlantıları kesileceğinden çalışmakta olan tüm kullanıcıların programı terk etmeleri gerekir. Terminaller programı yeniden giriş yaptığında ana makine üzerindeki yeni programı çalıştırmış olacaktır.

VPN Ağlarında Yazılım Güncelleme

Bilindiği gibi VPN terminallerde program dosyaları yerel kaynaktan okunurken veritabanı dosyalarına erişim işlemi ise ağ üzerinden ana makineye bağlanarak gerçekleşir. Programların çalıştırılması veya programlardaki ekran görüntüleri için ana makine kaynakları kullanılmaz.

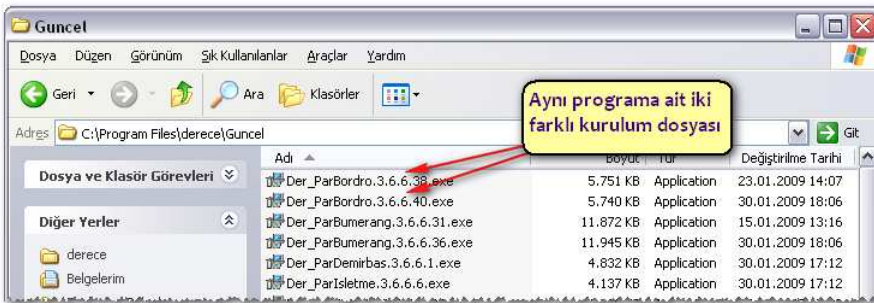
Ana makinedeki derece yazılımlarının versiyonu değiştirildiğinde terminallerde de aynı sürümün kullanılıyor olması sağlanmalıdır. Bu kural ihlal edildiğinde ana makinede farklı bir sürüme ait veritabanı dosyası oluşacak ve diğer kullanıcıların çalışmasını etkileyecektir. Yeni eklenen fonksiyonlar terminaller tarafından kullanılamadığı gibi kayıt deseninde yapılan çeşitli düzenlemeler nedeniyle de SQL hataları oluşması kaçınılmazdır.

Ana makine için yapılan versiyon yükseltme işlemi tüm terminallerde de yapılmaya kadar sistemin kullanılmaması, son terminal de yeni sürüme geçtikten sonra çalışmaların sürdürülmesi gerekecektir.

Derece yazılım, güncellemelerden kaynaklanan buna benzer sorunlar için ana makine ve terminaller arasında sürüm eşitliğini sağlayacak bir çözüm olarak **DerLSU** yazılımlarını kullanmaktadır.

Yazılım Güncellemesi Yapıldığında

Yerel ya da sunucu kurulumu yapılmış sistemlerde yüklenen her yeni **PARALOG®** paketine ait kurulum dosyası (**DerParxxxxxx9.9.9.99.exe**) **%PARPROGRAM%\Guncel** adresine kaydedilir. İlgili klasör açıldığında eğer söz konusu dosyalar kullanıcı tarafından silinmemiş ise geçmişten bugüne yüklenmiş tüm ara sürümlere ait dosyalar görülebilir.



ÖRNEK

Guncel dizinindeki programlar adlarına göre sıralandığında bugüne kadar hangi programdan kaç kez güncelleme sürümü yüklendiği görülebilir.

NOT: Söz konusu listede bulunan programlardan eski sürümler yeniden gerekli olmayacağı düşünülerek silinebilir. Ancak son sürüme ait olan dosyalar silinecek olursa **DerLSU_Client** programı en son hangi sürümde kaldığını bilemez ve yeni paketi (parametrelerde belirtilmiş olsa dahi) sunucudan isteyemez. Bu nedenle terminalde yüklü her program için mutlaka en az bir kuruluş dosyası (en yeni olanı) bu dizinde bırakılmalıdır.

DETAYLI BİLGİLER

Derece Şirket İçi Yazılım Güncelleyici (DerLSU) Programları

DerLSU programları, ana makinede yüklü olan **PARALOG®** paketlerinin yeni bir sürümünü yüklediğinde, bu yeni sürümün diğer tüm terminallere iletilmesi ve gerekli kuruluş işlemlerinin otomatik olarak yapılması amacıyla geliştirilmiştir.

DerLSU programlarını kurmak için **derecedllkur.exe** kullanılır. DerLSU programının iki farklı türü bulunmaktadır.

- DerLSU_Server.exe
- DerLSU_Client.exe

DerLSU_Server

DerLSU programının ana makine üzerindeki adıdır. Ana makinede servis olarak çalışan bu programın görevi **DerLSU_Client** programlarından gelecek istekleri yanıtlamak ve dosya transfer işleminde sunucu görevi üstlenmektir. Mevcut **PARALOG®** paketlerinden bir ya da birkaçının yeni bir sürümünü yüklediğinde terminallerin bundan haberdar olabilmesi için ana makine üzerinde **DerLSU_Server** programının çalışıyor olması gerekir. **DerLSU_Server**, ana makineye en son yüklenen **PARALOG®** kuruluş paketlerini, talep eden terminallerdeki **DerLSU_Client** programlarına iletir.

DerLSU programına ne zaman yeni bir istek gönderileceği belli olmadığından sürekli çalışır durumda olmalı ve kullanıcı müdahalesinden uzak kalmalıdır. Bu nedenle **DerLSU_Server** bir servis olarak başlatılır ve ana makinede herhangi bir kullanıcı oturum açmamış olsa da çalışmaya devam eder.

DerLSU_Client

Adından da anlaşılacağı gibi terminal tarafında çalışan bir programdır. Ağ üzerinden erişerek ana makinedeki **DerLSU_Server** programıyla iletişim kuran **DerLSU_Client**, ana makinede yeni bir yükleme paketi olup olmadığını öğrenir. Bulunduğu bilgisayara yüklenmiş olan mevcut **PARALOG®** paketlerinden daha yeni bir kuruluş paketi olduğu bilgisini aldığı anda söz konusu yeni kuruluşu yapmak için gerekli dosyayı ana makinedeki **DerLSU_Server** programından ister. **DerLSU_Server**'in gönderdiği dosyayı terminaldeki diğer kuruluş dosyalarının bulunduğu klasöre (%PARPROGRAM%\Gunce1) kaydeder ve yeni gelen bu dosyayı çalıştırarak kuruluş işlemini yeniler.

DerLSU_Client programı ana makinedeki **DerLSU_Server** gibi servis olarak çalışmaz. Yalnızca kullanıcıların oturum açması durumunda kullanılabilen **DerLSU_Client** istenirse başlangıçta çalışacak programlar arasına alınabilir ve sürekli çalışır durumda tutularak belli aralıklarla ana makineyi kontrol etmesi sağlanabilir.

DerLSU_Client ve **DerLSU_Server** programlarının aynı port üzerinden haberleşmeleri gerekir. Varsayılan olarak 8009 iletişim portunu kullanan DerLSU paketleri parametrik olarak farklı bir port kullanacak biçimde yapılandırılabilir.

DerLSU ile Güncel Tutulabilecek Programlar

Aşağıdaki listede **PARALOG®** paketlerinin kısa adları bulunmaktadır.

- ParBordro
- ParBumerang
- ParDemirbas
- ParIsletme
- ParKoopBasit
- ParKoopProf
- ParMaliyet
- ParMuhasebe
- ParPlasiyerliSatis
- ParReyoN
- ParReyoNN
- ParReyoNNN
- ParSatisBasit
- ParSerbestMeslek
- ParSutAlim
- ParSutBirlik
- ParSutBirlikBasit
- ParSutPlasiyer
- ParSutProg
- ParSutSatis
- ParSutUretim
- ParUretim
- ParYakamoz
- ParZirBasit
- ParZirOda
- ParZirProf
- ParZirYoneticisi

Derece Yazılım tarafından geliştirilmiş olan **PARALOG®** serisi yazılım ürünleri, işletmedeki departman çeşitliliğine ve ihtiyaca göre bir ya da birden çok paketle hizmet verebilir. Aynı işletmede **Bordro**, **Genel Muhasebe**, **Yakamoz** ve **Demirbaş** gibi birden çok paket farklı birimler ve kullanıcılar tarafından kullanılabilir. Ana bilgisayara, işletmenin ihtiyacı olan tüm **PARALOG®** paketleri kurulurken, terminallere sadece ilgili kullanıcının görev tanımına uygun paketler yüklenebilir. Her terminale işletmenin sahip olduğu tüm paketler yüklenmez.

Ana makine, kendisine bağlanan terminallerde hangi programların yüklenmiş olduğunu ve güncel olup olmadığını takip edemez. Bu takip işlemi terminalin sorumluluğundadır. Terminallerde kurulu olan **DerLSU_Client** programları ana makinede hangi paketler yüklü olursa olsun sadece kendi sahip olduğu **PARALOG®** paketlerinin yeni bir versiyonu olup olmadığını sorgulayacaktır. Böylece başlangıçta kurulan paketler oluşturulan düzeneğe bozulmayacaktır.

TEK KULLANICILI SİSTEMLERDE GÜNCELLEME

Tek kullanıcıli olup yerel kuruluş yapılmış olan sistemlerde yazılım güncelleme işlemi kuruluş paketinin çalıştırılması ile tamamlanır. Güncelleme öncesi yedek alınmalı ve çalışır durumdaki **PARALOG®** paketlerinden çıkılmalıdır.

Güncelleme işlemi bittiğinde ilgili programa ait veritabanı dosyalarının da düzenlenmesi gerekir. Söz konusu düzenleme işlemi ilgili veritabanının ilk açılışında ve her yeni kuruluş sonrası bir defaya mahsus olmak üzere gerçekleştirilir.

Tek kullanıcıli sistemler için DerLSU programlarının herhangi bir etkisi olmayacaktır. Güncelleme işlemi Derece Yazılım'dan temin edilen kuruluş paketinin sistem yöneticisi tarafından yüklenmesi biçiminde manuel olarak yapılır.

SUNUCUDA GÜNCELLEME

Sunucuda güncelleme yapılması için Derece Yazılım'dan temin edilen kuruluş paketi kullanılarak manuel yükleme yapılır. Sunucudaki program güncellemeleri sırasında tüm kullanıcıların programı terk etmeleri ve özellikle veritabanı güncelleme işlemi sırasında herhangi bir bağlantı kurulmamış olması gerekir.

ÖNCEKİ SÜRÜME DÖNÜŞ

Derece yazılımlarından yeni bir sürüm yüklenmiş fakat çeşitli nedenlerle bir önceki sürüme geri dönülmesi gerekiyorsa;

Ana makinede;

- Ana makinede %PARPROGRAM%\Guncel klasöründeki en son yüklenmiş olan exe kuruluş dosyası silinir.
- Bir önceki versiyona ait paket yeniden kurulur.
- Önceki versiyonla çalışılırken alınmış olan yedek, geri yüklenir. (Versiyon değişimlerinden önce mutlaka veritabanı yedeklemesi yapılmış olmalıdır!)

NOT: Son sürümden bir öncekine dönüş gerekiyor ve önceki sürüme ait veritabanı yedeği mevcut değilse zorunlu nedenlerle düzenleme sonrasında oluşan son sürüm veritabanı da kullanılabilir. Program, kullanıcıyı eski sürüm programla yeni sürüm veritabanını açmaya çalıştığı hususunda uyarır. Devam etme sorumluluğu tümüyle kullanıcıya aittir.

Terminalerde;

- Son yüklenen sürüme ait exe kuruluş dosyası silinir. (%PARPROGRAM%\Guncel dizininde)
- Bir önceki sürüme ait paket yeniden kurulur. (%PARPROGRAM%\Guncel dizininde)
- Veritabanı dosyaları ana makinede bulunduğu için veritabanı ile ilgili herhangi bir işlem yapılması gerekmez.

UYARI

Bu dokümanda değinilen konularla ilgili **soru** ve sorunlarınızı www.derece.com.tr/forum adresinden paylaşabilir, diğer kullanıcılar tarafından iletilmiş olan sorulara verilen yanıtları inceleyebilirsiniz.

DERECE YAZILIM HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.
(Şubat 2009)